

پژوهش‌های بین‌رشته‌ای در اوقات فراغت

دوره ۲، شماره ۱، بهار ۱۴۰۴

تعیین نقش سازمان فرهنگی ورزشی شهرداری بابل در توسعه ورزش همگانی

هادی تقی‌زاده طبرسی^۱، جواد ادبی فیروزجاه^{۲*}، مصطفی دشتی مومن‌آبادی^۳

۱- دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه شمال، آمل، مازندران، ایران. (haditaghizadetabarsi@gmail.com)

۲- استادیار مدیریت ورزشی، دانشگاه قم، قم، ایران.

۳- دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشگاه شمال، آمل، مازندران، ایران. (m.dashti@shomal.ac.ir)

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش سازمان فرهنگی و ورزشی شهرداری بابل در توسعه ورزش همگانی انجام شد. این مطالعه از نوع توصیفی-کاربردی و به روش پیمایشی بود. داده‌های نظری با روش کتابخانه‌ای و داده‌های تجربی با روش میدانی جمع‌آوری گردید. جامعه آماری شامل تمامی شهروندانی بود که در سال ۱۴۰۲ سابقه شرکت در ورزش‌های همگانی تحت مدیریت سازمان فرهنگی و ورزشی شهرداری بابل را داشتند. از این میان، ۳۸۴ نفر به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده و با استفاده از فرمول کوکران به عنوان نمونه تحقیق انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه محقق‌ساخته‌ی ۲۴ گویه‌ای شامل پنج مؤلفه بود: ایجاد انگیزه مشارکت (۰،۸۳۴)، ایجاد فضاها و تجهیزات (۰،۹۳۸)، برگزاری رویدادهای تفریحی و ورزشی (۰،۸۰۱)، ورزش صبحگاهی (۰،۷۴۵) و آموزش ورزش‌های همگانی (۰،۷۲۰). روایی صوری پرسشنامه توسط اساتید تأیید شد و پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ بررسی گردید. مقادیر آلفای کرونباخ برای مؤلفه‌ها در بازه ۰،۷۲۰ تا ۰،۹۳۸ قرار داشت که نشان‌دهنده وضعیت قابل قبول پایایی است. جهت تحلیل داده‌ها، از فنون آمار توصیفی و استنباطی در نرم‌افزار SPSS استفاده شد. نتایج نشان داد عملکرد سازمان فرهنگی و ورزشی شهرداری بابل در زمینه‌های ایجاد انگیزه، تأمین فضاها و تجهیزات ایمن ورزش همگانی، برگزاری رویدادهای تفریحی-ورزشی، ورزش صبحگاهی و آموزش ورزش همگانی، پایین‌تر از حد متوسط ارزیابی شد. همچنین، بین دیدگاه‌های مردان و زنان نسبت به عملکرد سازمان، اختلاف معناداری مشاهده نگردید. پیشنهاد می‌شود سازمان با برنامه‌ریزی مدون، تخصیص بودجه مناسب برای توسعه زیرساخت‌ها و ارائه برنامه‌های متنوع برای گروه‌های مختلف، عملکرد خود را ارتقا دهد.

اطلاعات مقاله

تاریخ دریافت: ۱۴۰۴/۰۱/۳۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۴/۰۳/۱۷

شماره صفحات: ۱۳۲-۱۰۹

واژگان کلیدی:

سازمان فرهنگی ورزشی شهرداری، ورزش شهروندی، ورزش همگانی

استناد به مقاله:

تقی‌زاده طبرسی، هادی؛ ادبی فیروزجاه، جواد و دشتی مومن‌آبادی، مصطفی. (۱۴۰۴). تعیین نقش سازمان فرهنگی ورزشی شهرداری بابل در توسعه ورزش همگانی. *اندیشه‌های نوین در ورزش تربیتی*، ۲(۱)، ۱۰۹-۱۳۲.

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید.

DOI: <https://doi.org/10.22034/ntes.2025.539783.1037>

URL: https://ntes.imamreza.ac.ir/article_235974.html

مقدمه

ورزش و فعالیت‌های جسمانی به‌عنوان نیازی اجتماعی از دیرباز در ساختار جوامع بشری حضور داشته و جرئی از زندگی روزمره انسان‌ها بوده است (حاجی‌زاده و همکاران، ۱۳۹۹). امروزه ورزش فراتر از یک فعالیت تفریحی رفته و نقشی چندبعدی در جامعه ایفا می‌کند و به‌مثابه یک سیستم حیات جمعی محسوب می‌شود. تربیت حرکتی، تندرستی، سلامت روانی، تناسب و زیبایی اندام، هیجان، بازی، رقابت و ایجاد سرمایه اجتماعی تنها بخشی از مزایای مشارکت در ورزش و انجام فعالیت‌های ورزشی برای شهروندان است (کیانی و همکاران، ۱۴۰۲). با این وجود، ورزش هنوز جایگاه قابل توجهی در زندگی شهروندان ندارد و مصرف آن جزو ثابتی از سبک خانوار یا الگوهای فراغتی جامعه نیست. زندگی در دنیای امروز ابتکار عمل سریع را از انسان گرفته و باعث بروز فقر حرکتی شده است؛ فقر حرکتی نیز مشکلات جسمی، روانی و اجتماعی متعددی به دنبال دارد (خدایپرست و سلیمی، ۱۴۰۲). این وضعیت در ایران به مراتب وخیم‌تر است. آمار تقریبی سرانه مشارکت ورزشی در کشور کمتر از ۲۰ درصد است، در حالی که در بسیاری از کشورهای پیشرفته بیش از ۷۰ درصد می‌باشد (رحیمی‌زاده و همکاران، ۱۴۰۳). این مسأله یکی از دلایل اصلی پایین بودن شاخص‌های تندرستی و نشاط اجتماعی در ایران است؛ به‌طوری که ارتقای سلامت عمومی همواره یکی از دغدغه‌های دولتمردان و کارشناسان اجتماعی بوده و همواره محور اصلی سیاست‌گذاری‌های کلان اجتماعی- فرهنگی و موضوع نقدهای اجتماعی قرار گرفته است (نصیری و دستوم، ۱۳۹۹).

ایجاد جامعه‌ای سالم و بانشاط مستلزم ترویج سبک زندگی فعال و بهره‌گیری از اوقات فراغت غنی است. در این میان، مشارکت ورزشی به‌دلیل صرفه اقتصادی بالا و کارکردهای پویا و ماندگار، نقش کلیدی ایفا می‌کند. پژوهش‌های متعدد اثرات مفید و پایدار جسمی و روانی ورزش را در اقشار مختلف جامعه به اثبات رسانده‌اند و شواهد علمی و تجربی فراوانی درباره منافع فعالیت بدنی و مشارکت ورزشی موجود است؛ با این حال، گزارش‌های سطح کشور همچنان از درصد بالای افراد غیرفعال خبر می‌دهند (آریادوست و همکاران، ۱۴۰۴). ریشه این معضل به عوامل بازدارنده متعددی بازمی‌گردد، از جمله انگیزه پایین برای مشارکت، کمبود تجهیزات و فضاهای مناسب، فقدان آموزش و ارائه خدمات ناکافی در بخش ورزش همگانی، که شهروندان را با مشکل جدی بی‌حرکی مواجه ساخته است (کمالیان و همکاران، ۱۴۰۲). این در حالی است که در بسیاری از کشورهای جهان، دولت‌ها برنامه‌ریزی‌های منسجم و سیاست‌های هدفمند برای بهینه‌سازی اوقات فراغت و ارتقای مشارکت افراد در ورزش‌های همگانی و شهروندی انجام می‌دهند (الله‌مرادی و همکاران، ۱۳۹۹). بنابراین، سرمایه‌گذاری در ارتقای وضعیت ورزش همگانی و شهروندی، به‌عنوان

راهکاری ارزان قیمت و نشاط آفرین، می تواند این مشکل را به شیوه ای راهبردی حل کند (نظری و سهولی، ۱۴۰۱). برای تحقق این هدف، لازم است محیطی مناسب فراهم شود و خدماتی ارائه گردد تا شهروندان بتوانند با علاقه و به دور از دغدغه های اجتماعی و خانوادگی، ساعاتی از اوقات خود را به ورزش و فعالیت بدنی اختصاص دهند (وفایی مقدم و همکاران، ۱۴۰۱).

ورزش همگانی شامل انواع فعالیت های جسمی غیررقابتی و بدون هزینه است؛ از جمله بازی های بومی، ورزش صبحگاهی در پارک ها و فضاهای باز، کوه پیمایی، کلاس های آمادگی جسمانی و فعالیت های مشابه. این نوع ورزش نقش مهمی در ارتقای سلامت جسمی و روانی افراد در طیف سنی گسترده ای از ۳ تا بیش از ۷۰ سال ایفا می کند. به همین منظور، سازمان های ذی ربط مانند فدراسیون ورزش همگانی و شهرداری ها موظفاند برای افزایش تعداد شرکت کنندگان در فعالیت های ورزشی بدون محدودیت های سنی، جنسیتی، معلولیت و سایر موانع، با هدف ارتقای سلامت و فراهم کردن فرصت های تفریحی، اقدام کنند (عادل خوانی و همکاران، ۱۳۹۱).

ورزش همگانی در واقع تلاشی برای رواج ورزش در میان تمام اقشار جامعه است و دارای اثرات بهداشتی، اجتماعی و فرهنگی محسوب می شود. امروزه حدود ۲۵ نوع ورزش در جهان به عنوان ورزش همگانی شناخته شده و شامل فعالیت هایی از دویدن آرام تا بازی های المپیک می باشد. برخی پژوهشگران ورزش همگانی را فعالیتی می دانند که به صورت عمومی و در هر شرایطی قابل اجرا بوده و نیازمند تأسیسات و امکانات تخصصی خاص نیست و با هدف افزایش سلامت و بهره مندی از اوقات فراغت انجام می شود (وانگ^۱ و همکاران، ۲۰۲۵).

در کشورهای پردرآمد اروپایی، ورزش همگانی به عنوان حق مشارکت در فعالیت های ورزشی و سایر فعالیت های تفریحی و فراغتی شناخته شده و به سیاستی کلیدی برای حفظ نشاط و ارتقای سلامت عمومی جامعه تبدیل شده است. اجرای چنین سیاستی در سال های اخیر اهمیت ویژه ای یافته، زیرا فعالیت های جسمانی به عنوان عامل مؤثر در کاهش هزینه های حفظ سلامت و مقابله با چاقی در نظر گرفته می شوند. بیشترین موفقیت در دستیابی به این اهداف در کشورهای اسکانندیناوی مشاهده شده و در کشورهای پردرآمد نرخ مشارکت زنان و افراد دارای معلولیت در ورزش افزایش یافته است (سنت و همکاران، ۲۰۲۴).

در ایران، ورزش همگانی و تفریحی کمتر به صورت سازمان یافته مورد توجه قرار گرفته است؛ مشارکت پایین جامعه در ورزش همگانی و پیامدهای ناشی از کم تحرکی، از جمله افزایش بیماری های غیرواگیردار، ضرورت ایجاد مراکزی برای سیاست گذاری و برنامه ریزی در حوزه ورزش همگانی را بیش از پیش ملموس کرده است (کیانی و همکاران، ۱۴۰۲). همچنین، توسعه ورزش همگانی بستری

¹ Wang, W.

مناسب برای رشد ورزش قهرمانی فراهم می‌کند؛ بنابراین، توجه پیشگیرانه به این حوزه و سرمایه‌گذاری در آن اهمیت بالایی دارد (گچی و همکاران، ۱۴۰۲).

ورزش شهروندی نیز در کنار ورزش همگانی، یکی از اقدامات مهمی است که دولت و سازمان‌های ذی‌ربط، به‌ویژه شهرداری‌ها، می‌توانند با سرمایه‌گذاری و اجرای اثربخش آن، سیاست‌های ورزش شهری را به‌صورت مطلوب پیاده‌سازی کرده و جامعه را در کاهش مشکلات و بیماری‌های ناشی از کم‌تحرکی یاری دهند. ورزش شهروندی بر رویکردی مشارکتی و تعاملی در فعالیتهای ورزشی تأکید دارد و هدف آن توانمندسازی شهروندان برای مشارکت فعال در فعالیتهای ورزشی، ایفای نقش در طراحی و اجرای برنامه‌ها و اثرگذاری بر سیاست‌های ورزشی شهری است (کیانی و همکاران، ۱۴۰۲).

ورزش شهروندی به‌عنوان ابزاری چندبعدی با آثار گسترده، جایگاه ارزشمند خود را در حوزه‌های سلامت، فراغت، تربیت و دیگر کارکردهای اجتماعی به‌خوبی نشان داده است. ترویج مشارکت ورزشی شهروندان یکی از پایدارترین شیوه‌های پیشگیری از مفاسد، انحرافات و ناهنجاری‌های رفتاری و از عوامل مهم در سالم‌سازی محیط و زندگی اجتماعی به‌شمار می‌رود (خطیب‌زاده، ۱۳۹۴).

توسعه ورزش همگانی و شهروندی، به‌ویژه در شهرها و استان‌های بزرگ و پرجمعیت، نقش مهمی در تقویت همبستگی اجتماعی، ارتقای کیفیت زندگی و ایجاد بستری مناسب برای مشارکت فعال شهروندان دارد. در این راستا، سازمان‌های محلی و نهادهای مردمی در کشورهای توسعه‌یافته نقشی حیاتی در ترویج فرهنگ ورزش و فعال‌سازی برنامه‌های همگانی ایفا می‌کنند؛ زیرا این نهادها به دلیل شناخت دقیق نیازهای محلی و بهره‌گیری بهینه از امکانات شهری، می‌توانند نقش مؤثری در توسعه ورزش همگانی و تقویت مشارکت شهروندی داشته باشند (عبدالمحمدسقا و طاهری، ۱۴۰۳).

شهرداری‌ها، به‌عنوان نهادهای عمومی و نزدیک به مردم، این ظرفیت را دارند که با هدایت شهروندان برای ایجاد تشکلهای محلی و واگذاری اداره و نگهداری فضاهای ورزشی به ساکنان محلات، نقش چشمگیری در گسترش فعالیتهای ورزشی ایفا کنند. با توجه به نقش شهرداری در اجرای طرح‌های شهری و برنامه‌ریزی محلی، این نهاد همواره به‌نظم سلسله‌مراتبی فضاهای ورزشی در مقیاس محله، ناحیه و منطقه توجه داشته است تا امکان دسترسی آسان و مطلوب شهروندان به این فضاها فراهم شود. علاوه بر این، شهرداری‌ها با در اختیار داشتن مجموعه‌هایی همچون مراکز ورزشی ویژه کارکنان و زمین‌های ورزشی پراکنده در سطح شهر، توانسته‌اند تسهیلات نسبتاً ارزان و در دسترس برای پاسخ‌گویی به نیاز شهروندان در حوزه فعالیتهای ورزشی فراهم کنند (حلاجیان و همکاران، ۱۳۹۹).

براساس این رویکرد و با توجه به نقش کلیدی شهرداری‌ها در توسعه ورزش همگانی، شهرداری بابل به‌عنوان یک نهاد اجتماعی موظف است تأمین سلامت جسمانی و ارتقای کیفیت زندگی شهروندان

را از مهم‌ترین مأموریت‌های خود بدانند. در همین راستا، توسعه ورزش همگانی و شهروندی باید با هدف شناسایی و تقویت ظرفیت‌های ورزشی شهروندان، ارائه برنامه‌های تفریحی مبتنی بر ورزش‌های کم‌هزینه و سهل‌الوصول، افزایش سرانه فضاهای ورزشی، توجه ویژه به ورزش بانوان و ترویج فرهنگ ورزش شهروندی در دستور کار این نهاد قرار گیرد. این اقدامات علاوه بر حفظ سلامت و تندرستی شهروندان، نقش مؤثری در تقویت روابط محلی، افزایش مشارکت اجتماعی، استحکام نهادهای مردمی، کنترل و پیشگیری از رفتارهای نابهنجار اجتماعی و تحکیم بنیان خانواده دارند. توسعه ورزش همگانی و شهروندی همچنین تلاشی در جهت تحقق توسعه پایدار شهر بابل به‌شمار می‌رود؛ توسعه‌ای که تنها از طریق مشارکت فعال مردم و بهره‌گیری بهینه از توانمندی‌های محلات در قالب اجرای طرح مدیریت محله امکان‌پذیر است. با این حال، نبود جایگاه تشکیلاتی مشخص برای شهرداری در حوزه ورزش در مقایسه با سایر ارگان‌های مسئول و یکپارچه و مداوم نبودن برنامه‌های ورزشی شهرداری، از جمله چالش‌ها و محدودیت‌های موجود در مدیریت ورزش شهری محسوب می‌شود.

همچنین، فقدان ارتباط مستمر و اثربخش میان شهرداری، ادارات ورزش و جوانان و سایر نهادهای مرتبط، از دیگر چالش‌های اساسی این سازمان در حوزه ورزش به‌شمار می‌آید. با توجه به پیشینه موجود، پژوهش‌های اندکی با هدف ارائه راهکار برای بهبود معضلات فعلی انجام شده است؛ از این‌رو، بررسی علمی و موشکافانه نقش و وضعیت فعلی سازمان فرهنگی ورزشی شهرداری بابل در توسعه ورزش همگانی و شهروندی ضرورتی انکارناپذیر است. در همین راستا، چند پژوهش مرتبط قابل اشاره است:

الله‌مرادی و همکاران (1399) در پژوهش خود، مدل ورزش شهروندی کلانشهر تهران را طراحی کردند و نشان دادند که ورزش شهروندی یکی از عوامل مهم در مشارکت حداکثری شهروندان و تقویت سلامت اجتماعی است. کیانی و همکاران (1402) نیز مدل ورزش شهروندی کلانشهرهای ایران را با رویکرد توسعه‌یافتگی اجتماعی تدوین کرده و مشخص کردند که توسعه ورزش شهروندی در ۷ سطح و ۱۶ عامل قابل تبیین است و باید در جهت‌گیری‌های کلان دولت مورد توجه قرار گیرد. علاوه بر این، وانگ و همکاران (2025) تأکید کرده‌اند که شهرداری‌ها موظف‌اند امکانات ورزش همگانی را در مقیاس محلات مورد ارزیابی قرار دهند، چرا که سنجش میزان دسترسی و عدالت در توزیع امکانات ورزشی شهری برای بهبود کیفیت خدمات و ارتقای رفاه ساکنان ضرورت دارد.

پژوهش‌های انجام‌شده نشان می‌دهد که توسعه ورزش همگانی و شهروندی از زوایای مختلفی مورد توجه قرار گرفته و همگی بر نقش مؤثر سازمان‌ها و نهادهای شهری، به‌ویژه شهرداری‌ها، در ترویج و گسترش این حوزه تأکید دارند. یافته‌های این مطالعات بیانگر آن است که تحقق توسعه در این بخش،

نیازمند برنامه‌ریزی راهبردی، سیاست‌گذاری هدفمند و ارزیابی مستمر دسترسی و عدالت ورزشی است؛ امری که در تمامی تحقیقات پیشین بر اهمیت آن تأکید شده است.

با این حال، بیشتر پژوهش‌ها در سطحی کلان و نظری به طراحی مدل‌ها و ارزیابی‌های کلی پرداخته‌اند و در بسیاری از موارد، خلأهای قابل‌توجهی درباره نقش مستقیم سازمان‌های فرهنگی و ورزشی شهرداری‌ها در فرایند توسعه، نحوه اجرای سیاست‌ها در سطح محلی، و سنجش میزان تأثیر اقدامات آن‌ها بر افزایش مشارکت شهروندان مشاهده می‌شود.

از این‌رو، پژوهش حاضر با تمرکز بر نقش سازمان فرهنگی و ورزشی شهرداری بابل در توسعه ورزش همگانی و شهروندی، درصدد است این خلأها را پوشش دهد. اهمیت این تحقیق در آن است که می‌تواند به سیاست‌گذاران و مدیران شهری درکی عمیق‌تر و مبتنی بر شواهد از اثرگذاری اقدامات سازمان‌های محلی ارائه کند و راهکارهایی عملی، کاربردی و متناسب با شرایط بومی برای ارتقای مشارکت شهروندان و بهبود عدالت در دسترسی به امکانات ورزشی پیشنهاد دهد. افزون بر این، مطالعه در سطح محلی می‌تواند دیدگاه‌های جدیدی درخصوص ایجاد توازن میان سیاست‌های کلان ملی و اولویت‌های منطقه‌ای و محلی فراهم آورد و در نهایت، موجب ارتقای کیفیت مدیریت و توسعه ورزش‌های همگانی در سطح شهرداری شود. بنابراین، این تحقیق گامی مؤثر در جهت تبیین جایگاه و نقش سازمان فرهنگی و ورزشی شهرداری بابل در فرایند توسعه ورزش همگانی است؛ گامی که می‌تواند مبنایی برای تدوین سیاست‌های کارآمدتر، افزایش مشارکت اجتماعی، و کاهش نابرابری‌های فضایی و امکاناتی در حوزه ورزش شهری باشد.

از آنجا که سلامت عمومی یکی از ابعاد بنیادین در نظام جمهوری اسلامی ایران به‌شمار می‌رود، اهمیت این تحقیق نیز دوچندان می‌شود. آمارهای سازمان جهانی بهداشت نشان می‌دهد که نرخ کم‌تحركی در ایران حدود ۵۰ درصد است و این میزان، سهم قابل‌توجهی در بروز بیماری‌ها و پیامدهای ناشی از آن دارد. براساس مطالعات انجام‌شده، کم‌تحركی عامل حدود ۵ درصد از مرگ‌ومیرها در ایران است؛ رقمی که تقریباً دو برابر میانگین جهانی گزارش شده است (لطفی و اسماعیلی، ۲۰۲۳). همچنین، طبق اعلام فدراسیون ورزش همگانی، بیش از ۸۲ درصد مرگ‌ومیرهای کشور ناشی از بیماری‌های غیرواگیر مرتبط با سبک زندگی کم‌تحرك است. بنابراین، روشن است که توسعه ورزش همگانی نه یک اقدام رفاهی، بلکه ضرورتی اجتماعی و بهداشتی برای کاهش ریسک بیماری‌ها و ارتقای سطح سلامت عمومی است. در این میان، شناسایی نقش سازمان‌های محلی، به‌ویژه شهرداری‌ها، در ترویج و توسعه ورزش همگانی می‌تواند به ارائه راهکارهای کاربردی و مؤثری برای کاهش این معضل کمک کند. چنین شناختی می‌تواند مبنایی برای سیاست‌گذاری‌های مبتنی بر شواهد و تقویت برنامه‌های محلی در راستای افزایش فعالیت بدنی و ارتقای سلامت جامعه باشد.

شهر بابل نیز همانند بسیاری از شهرهای کشور با چالش کم‌تحرکی مواجه است. بر اساس گزارش غربالگری سال ۱۳۹۶، ۳۵ درصد جمعیت دارای اضافه‌وزن و ۱۹ درصد دچار چاقی بودند (ایسنا، ۱۳۹۶). با این حال، شهر بابل با برخورداری از ظرفیت‌های فرهنگی، اجتماعی و طبیعی، پتانسیل قابل‌توجهی برای توسعه ورزش همگانی دارد. در این میان، سازمان فرهنگی و ورزشی شهرداری بابل به‌عنوان یکی از ارگان‌های محوری، وظیفه دارد با برنامه‌ریزی منسجم و هدفمند، گام‌هایی مؤثر در جهت ارتقای سلامت شهروندان و بهبود سبک زندگی آنان بردارد.

در همین راستا، سؤال اصلی تحقیق به شرح زیر مطرح می‌شود: نقش سازمان فرهنگی و ورزشی شهرداری بابل در توسعه ورزش همگانی از طریق ایجاد انگیزه مشارکت، فراهم‌سازی فضاها و تجهیزات ورزشی و ارتقای ایمنی، برگزاری رویدادهای ورزشی- تفریحی، اجرای برنامه‌های ورزش صبحگاهی و ارائه آموزش‌های مرتبط با ورزش‌های همگانی چیست؟

روش‌شناسی

این پژوهش از لحاظ هدف، توصیفی و از نظر کاربرد، عملی- کاربردی است. همچنین از لحاظ روش گردآوری اطلاعات، توصیفی- پیمایشی محسوب می‌شود که بر اساس تحلیل داده‌های حاصل انجام گرفته است. داده‌های نظری از طریق مطالعات اسنادی و کتابخانه‌ای و داده‌های تجربی با استفاده از روش میدانی و پرسشنامه محقق‌ساخته جمع‌آوری شدند.

جامعه آماری شامل تمامی شهروندانی بود که در سال ۱۴۰۲ سابقه مشارکت در فعالیتهای ورزش همگانی تحت مدیریت سازمان فرهنگی و ورزشی شهرداری بابل را داشتند. مطابق استعلام اداره ورزش و جوانان بابل، در این شهر، حدود ۲۷ هزار نفر ورزشکار سازمان‌یافته و طبق اطلاعات شهرداری، ۱۰۰ تا ۱۵۰ هزار نفر سابقه حضور در برنامه‌های ورزش همگانی را داشتند. با توجه به گستردگی جامعه و عدم امکان دسترسی کامل، حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران برای جوامع نامحدود برابر ۳۸۴ نفر تعیین شد و نمونه‌ها به روش تصادفی ساده از میان فهرست شرکت‌کنندگان انتخاب گردیدند.

ابزار گردآوری اطلاعات، پرسشنامه محقق‌ساخته بود که به‌صورت حضوری در محل برگزاری برنامه‌های ورزشی توزیع و پس از تکمیل، جمع‌آوری شد. تمامی ۳۸۴ پرسشنامه به‌طور کامل تکمیل و قابل استفاده برای تحلیل بودند. با توجه به نبود پرسشنامه استاندارد مرتبط با موضوع، پرسشنامه جدیدی توسط تیم تحقیق طراحی شد و در فرآیند تدوین آن، از نظرهای اساتید دانشگاه متخصص در حوزه بهره گرفته شد.

پرسشنامه شامل ۲۴ گویه در قالب ۵ مؤلفه بود:

- ایجاد انگیزه مشارکت (گویه‌های ۱ تا ۷)

- ایجاد فضاها، تجهیزات و ایمنی ورزش (گویه‌های ۸ تا ۱۴)
 - برگزاری رویدادهای تفریحی-ورزشی (گویه‌های ۱۵ تا ۱۸)
 - برگزاری ورزش صبحگاهی (گویه‌های ۱۹ تا ۲۱)
 - آموزش ورزش‌های همگانی (گویه‌های ۲۲ تا ۲۴)
 استخراج این مؤلفه‌ها بر اساس مطالعات کیانی و همکاران (۱۴۰۲) و حلاجیان و همکاران (۱۳۹۹) انجام گرفت.

ایجاد انگیزه مشارکت (گویه‌های ۱ تا ۷): نمونه سؤال: «سازمان فرهنگی و ورزشی شهرداری بابل برنامه‌های انگیزشی مؤثری برای ترغیب شهروندان به شرکت در ورزش‌های همگانی ارائه می‌دهد.»
 ایجاد فضاها، تجهیزات و رعایت اصول ایمنی (گویه‌های ۸ تا ۱۴): نمونه سؤال: «فضاهای ورزشی ایجادشده توسط شهرداری، از نظر استانداردهای ایمنی و امکانات مورد نیاز در وضعیت مطلوبی قرار دارند.»

برگزاری رویدادهای تفریحی-ورزشی (گویه‌های ۱۵ تا ۱۸): نمونه سؤال: «رویدادهای ورزشی و تفریحی سازمان، دارای تنوع، جذابیت و قابلیت مشارکت برای گروه‌های مختلف سنی و اجتماعی هستند.»

ورزش صبحگاهی (گویه‌های ۱۹ تا ۲۱): نمونه سؤال: «برنامه‌های ورزش صبحگاهی در زمان‌های مناسب و متناسب با نیاز شهروندان برگزار می‌شود.»

آموزش ورزش‌های همگانی (گویه‌های ۲۲ تا ۲۴): نمونه سؤال: «آموزش‌های ارائه‌شده در زمینه ورزش‌های همگانی از کیفیت لازم برخوردار است.»

روایی صوری و محتوایی پرسشنامه به‌وسیله ۱۰ نفر از اساتید متخصص در حوزه مدیریت ورزشی تأیید شد. به‌منظور بررسی ساختار عاملی ابزار، از تحلیل عاملی اکتشافی استفاده شد و سپس برای تأیید مدل اندازه‌گیری، تحلیل عاملی تأییدی انجام گرفت. پایایی پرسشنامه نیز از طریق آزمون آلفای کرونباخ محاسبه شد که ضرایب به‌دست‌آمده برای تمامی مؤلفه‌ها بین ۰.۷۲۰ تا ۰.۹۳۸ بوده و نشان‌دهنده پایایی مناسب ابزار است.

جدول ۱. ضریب آلفاکرونباخ متغیرها

متغیر	ضریب آلفاکرونباخ
ایجاد انگیزه مشارکت	۰/۸۳۴
ایجاد فضاها، تجهیزات و ایمنی ورزش	۰/۹۳۸
برگزاری رویدادهای تفریحی ورزشی	۰/۸۰۱
برگزاری ورزش صبحگاهی	۰/۷۴۵

در مرحله نخست، آزمون کولموگروف- اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن توزیع داده‌ها انجام شد. با توجه به نرمال بودن داده‌ها، برای تحلیل از آمار توصیفی شامل میانگین، انحراف معیار و فراوانی استفاده گردید. همچنین، تحلیل‌های آمار استنباطی شامل موارد زیر انجام شد:

- آزمون t تک‌نمونه‌ای: برای مقایسه میانگین هر مؤلفه با مقدار مرجع
- آزمون لون: به منظور بررسی همگنی واریانس‌ها
- آزمون t مستقل: برای مقایسه میانگین بین گروه‌های مرد و زن

تمامی تحلیل‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS انجام شد.

یافته‌ها

این بخش به تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده از ۲۸۴ شرکت‌کننده در پژوهش اختصاص دارد و در سه بخش اصلی ارائه می‌شود: ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه، بررسی نرمال بودن توزیع داده‌ها و آزمون فرضیه‌های تحقیق.

جدول ۲. اطلاعات جمعیت‌شناختی مشارکت‌کنندگان تحقیق

متغیر	وضعیت	فراوانی	درصد
وضعیت سنی	زیر ۲۰ سال	۸	۲/۰۸
	۲۰ تا ۳۰ سال	۲۸	۷/۲۹
	۳۰ تا ۴۰ سال	۴۰	۱۰/۴۱
	۴۰ تا ۵۰ سال	۱۸۲	۴۷/۳۹
	۵۰ تا ۶۰ سال	۴۹	۱۲/۷۶
	۶۰ سال به بالا	۷۷	۲۰/۰۵
	وضعیت زمان ورزش در هر جلسه ورزش همگانی	۲۰ دقیقه	۳۱
۳۰ دقیقه		۴۱	۱۰/۶۷
۴۵ دقیقه		۲۰۹	۵۴/۴۲
۶۰ دقیقه		۷۳	۱۹/۰۱
۷۵ دقیقه		۲۵	۶/۵۱
۹۰ دقیقه		۵	۱/۳۰
جلسه		۱ جلسه	۱۰
	۲ جلسه	۴۹	۱۲/۷۶
	۳ جلسه	۲۱۱	۵۴/۹۴

۲۰/۸۲	۸۰	جلسه ۴	تعداد جلسه ورزش همگانی در هفته
۳/۹۰	۱۵	جلسه ۵	
۴/۹۴	۱۹	جلسه ۶	
۲۶/۰۴	۱۰۰	دیپلم و پایین‌تر	وضعیت تحصیلات
۳۸/۵۴	۱۴۸	کاردانی	
۲۵/۲۶	۹۷	کارشناسی	
۱۰/۱۵	۳۹	کارشناسی ارشد و دکتری	
۴۸/۴۲	۱۸۶	پیاده‌روی و نرم دویدن	وضعیت نوع فعالیت ورزش همگانی
۲۸/۹۰	۱۱۱	حرکات کششی	
۱۳/۲۸	۵۱	حرکات ریتمیک	
۴/۶۸	۱۸	حرکات تمرکزی و تعادلی	
۴/۶۸	۱۸	حرکات ایروبیک	

همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود، بیشترین مشارکت مربوط به گروه سنی ۴۰ تا ۵۰ سال با سهم ۴۷,۳۹ درصد است. همچنین، اکثر شرکت‌کنندگان (۵۴,۴۲ درصد) در هر جلسه به مدت ۴۵ دقیقه در فعالیت‌های ورزش همگانی حضور دارند و ۵۴,۹۴ درصد از آن‌ها به صورت سه جلسه در هفته ورزش می‌کنند. بیشترین نوع فعالیت انجام‌شده توسط شرکت‌کنندگان (۴۸,۴۳ درصد) شامل پیاده‌روی و دو نرم است. از نظر تحصیلات، بیشترین سهم (۳۸ درصد) مربوط به افراد دارای مدرک تحصیلی کاردانی می‌باشد.

به منظور تعیین اینکه برای آزمون فرضیه‌ها از آزمون‌های پارامتریک استفاده شود یا آزمون‌های ناپارامتریک، ابتدا آزمون کولموگروف-اسمیرنوف به منظور بررسی نرمال بودن توزیع داده‌ها انجام شد. نتایج این آزمون در جدول ۳ ارائه شده است.

فرضیه‌های آزمون کولموگروف-اسمیرنوف به شرح زیر هستند:

$$\begin{cases} H_0 = \text{توزیع مولفه موردنظر نرمال است} \\ H_1 = \text{توزیع مولفه موردنظر نرمال نیست} \end{cases}$$

جدول ۳. نتایج آزمون کولموگروف - اسمیرنوف

آموزش ورزش همگانی	ورزش صبحگاهی	برگزاری رویدادهای تفریحی ورزشی	ایجاد فضاها، تجهیزات و ایمنی ورزش همگانی	انگیزه مشارکت ورزشی	
۳۸۴	۳۸۴	۳۸۴	۳۸۴	۳۸۴	تعداد داده
۲/۲۱	۲/۵۰	۲/۵۵	۲/۸۶	۲/۷۹	میانگین پارامترهای
۱/۰۱	۰/۹۵	۰/۹۳	۰/۹۱	۰/۹۲	انحراف معیار
۰/۷۵۷	۱/۲۶۶	۱/۱۴۶	۱/۳۲۲	۱/۳۴۸	آماره Z کولموگروف - اسمیرنوف
۰/۶۱۵	۰/۰۸۱	۰/۱۴۵	۰/۰۶۱	۰/۰۵۳	مقدار معنی داری

پژوش های بین رشته ای در اوقات فراغت

بهار ۱۴۰۴، شماره ۱

همان طور که مشاهده می شود، مقدار معنی داری (Sig.) برای تمام مؤلفه های تحقیق بیش از ۰,۰۵ است. بنابراین، فرض صفر (H_0) پذیرفته می شود و توزیع داده ها نرمال در نظر گرفته می شود. در نتیجه، برای آزمون فرضیه های تحقیق، می توان از آزمون های پارامتریک، شامل آزمون t تک نمونه ای استفاده کرد.

آزمون فرضیه های تحقیق

فرضیه اول: عملکرد سازمان ورزش شهرداری بابل در ایجاد انگیزه مشارکت ورزشی در حد مطلوب است. آمار توصیفی مربوط به این مؤلفه در جدول ۴ ارائه شده است.

جدول ۴. آمار توصیفی مؤلفه ایجاد انگیزه مشارکت ورزشی

مؤلفه	میانگین	انحراف استاندارد	میانگین خطای استاندارد
ایجاد انگیزه مشارکت ورزشی	۲/۷۹۸	۰/۹۲۴	۰/۰۴۷

بر اساس نتایج، میانگین نظرات مشارکت کنندگان (۲,۷۹۸) نشان می دهد که عملکرد سازمان در این زمینه پایین تر از حد متوسط ارزیابی شده است. نتایج آزمون t تک نمونه ای در جدول ۵ نشان داده شده است.

جدول ۵. نتایج آزمون t تک نمونه ای برای فرضیه اول

مقدار آزمون = ۳				اختلاف میانگین
آماره t	درجه آزادی	معنی داری	مقدار آزمون = ۳	
-۴/۲۷۷	۳۸۵	۰,۰۰۰	-۰/۲۰۱	ایجاد انگیزه مشارکت ورزشی

با توجه به سطح معنی داری ($P=0.000 < 0.05$) و اختلاف میانگین منفی (-0.201)، فرضیه اول رد می‌شود. بنابراین، عملکرد سازمان در ایجاد انگیزه مشارکت ورزشی در حد مطلوب نیست. **فرضیه دوم:** عملکرد سازمان ورزش شهرداری بابل در ایجاد فضاها، تجهیزات و ایمنی ورزش همگانی در حد مطلوب است. آمار توصیفی این مؤلفه در جدول ۶ ارائه شده است.

جدول ۶. آمار توصیفی مؤلفه ایجاد فضاها، تجهیزات و ایمنی ورزش همگانی

مؤلفه	میانگین	انحراف استاندارد	میانگین خطای استاندارد
ایجاد فضاها، تجهیزات و ایمنی ورزش همگانی	۲/۸۶۶	۰/۹۱۸	۰/۰۴۶

میانگین نظرات (۲,۸۶۶) حاکی از عملکرد پایین‌تر از متوسط در این حوزه است. نتایج آزمون t تک‌نمونه‌ای در جدول ۷ نمایش داده شده است.

جدول ۷. نتایج آزمون t تک نمونه‌ای برای فرضیه دوم

مقدار آزمون = ۳				آماره t	ایجاد فضاها، تجهیزات و ایمنی ورزش همگانی
اختلاف میانگین	معنی داری	درجه آزادی	۳		
-۰/۱۳۳	۰,۰۰۴	۳۸۵	-۲/۸۵۸		

با سطح معنی داری ($P=0.004 < 0.05$) و اختلاف میانگین منفی (-0.133) فرضیه دوم نیز رد می‌شود. لذا عملکرد سازمان در ایجاد فضاها، تجهیزات و ایمنی ورزش همگانی مطلوب نیست. **فرضیه سوم:** عملکرد سازمان ورزش شهرداری بابل در برگزاری رویدادهای تفریحی ورزشی در حد مطلوب است. جدول ۸ آمار توصیفی مربوط به این مؤلفه را نشان می‌دهد.

جدول ۸. آمار توصیفی مؤلفه برگزاری رویدادهای تفریحی ورزشی

مؤلفه	میانگین	انحراف استاندارد	میانگین خطای استاندارد
برگزاری رویدادهای تفریحی ورزشی	۲/۵۵۴	۰/۹۳۶	۰/۰۴۷

میانگین به‌دست‌آمده (۲,۵۵۴) نشان‌دهنده عملکرد ضعیف‌تر نسبت به سایر مؤلفه‌هاست. نتایج آزمون آماری در جدول ۹ ارائه شده است.

جدول ۹. نتایج آزمون t تک نمونه‌ای برای فرضیه سوم

مقدار آزمون = ۳				آماره t	اختلاف میانگین
معنی داری	درجه آزادی	مؤلفه	میانگین استاندارد		
۰,۰۰۰	۳۸۵	زمینه ورزش صبحگاهی	۰/۴۸	-۹/۳۴۷	-۰/۴۴۵

سطح معنی داری ($P=0.000 < 0.05$) و اختلاف میانگین قابل توجه ($-۰/۴۴۵$)، منجر به رد فرضیه سوم می‌شود. بنابراین، عملکرد سازمان در برگزاری رویدادهای تفریحی ورزشی مطلوب نیست. **فرضیه چهارم:** عملکرد سازمان ورزش شهرداری بابل در زمینه ورزش صبحگاهی در حد مطلوب است. آمار توصیفی در جدول ۱۰ ارائه شده است.

جدول ۱۰. آمار توصیفی مؤلفه زمینه ورزش صبحگاهی

میانگین استاندارد	خطای استاندارد	میانگین	مؤلفه
۰/۴۸	-۰/۹۵۵	۲/۵۰۷	زمینه ورزش صبحگاهی

میانگین ($۲,۵۰۷$) نشان‌دهنده عملکرد نامطلوب در این زمینه است. نتایج آزمون t در جدول ۱۱ نشان داده شده است.

جدول ۱۱. نتایج آزمون t تک نمونه‌ای برای فرضیه چهارم

مقدار آزمون = ۳				آماره t	اختلاف میانگین
معنی داری	درجه آزادی	مؤلفه	میانگین استاندارد		
۰,۰۰۰	۳۸۵	زمینه آموزش ورزش همگانی	۰/۵۱	-۱۰/۱۲۰	-۰/۴۹۲

با معنی داری ($P=0.000 < 0.05$) و اختلاف میانگین ($-۰/۴۹۲$)، فرضیه چهارم رد می‌شود. لذا عملکرد سازمان در ورزش صبحگاهی مطلوب نیست. **فرضیه پنجم:** عملکرد سازمان ورزش شهرداری بابل در زمینه آموزش ورزش همگانی در حد مطلوب است. جدول ۱۲ آمار توصیفی این مؤلفه را نمایش می‌دهد.

جدول ۱۲. آمار توصیفی مؤلفه زمینه آموزش ورزش همگانی

میانگین خطای استاندارد	انحراف استاندارد	میانگین	مؤلفه
۰/۵۱	۱/۰۱۷	۲/۲۱۵	زمینه آموزش ورزش همگانی

کمترین میانگین ($۲,۲۱۵$) مربوط به این مؤلفه است که نشان‌دهنده ضعیف‌ترین عملکرد سازمان در این حوزه می‌باشد. نتایج آزمون در جدول ۱۳ ارائه شده است.

جدول ۱۳. نتایج آزمون t تک نمونه‌ای برای فرضیه پنجم

مقدار آزمون = ۳				آماره t	زمینه آموزش ورزش همگانی
اختلاف میانگین	معنی داری	درجه آزادی	مقدار آزمون		
-۰/۷۸۴	۰,۰۰۰	۳۸۵	-۱۵/۱۵۱		

سطح معنی داری ($P=0.000 < 0.05$) و بیشترین اختلاف میانگین منفی ($-۰/۷۸۴$)، منجر به رد

فرضیه پنجم می‌شود. بنابراین، عملکرد سازمان در آموزش ورزش همگانی مطلوب نیست.

فرضیه ششم: بین دیدگاه شرکت‌کنندگان مرد و زن درباره عملکرد سازمان ورزش شهرداری بابل تفاوت

معنی داری وجود دارد. جدول ۱۴ آمار توصیفی مقایسه‌ای را نشان می‌دهد.

جدول ۱۴. آمارهای توصیفی دیدگاه شرکت‌کنندگان مرد و زن درباره عملکرد سازمان ورزش شهرداری بابل

عملکرد	گروه	حجم نمونه	میانگین	انحراف استاندارد	میانگین خطای استاندارد
سازمان ورزش شهرداری	زن	۱۹۳	۲/۵۸۳	۰/۹۳۵	۰/۰۶۷
	مرد	۱۹۳	۲/۵۹۳	۰/۹۳۸	۰/۰۶۷

میانگین نظرات مردان ($۲,۵۹۳$) و زنان ($۲,۵۸۳$) تفاوت ناچیزی دارد. نتایج آزمون t مستقل در جدول

۱۵ ارائه شده است.

جدول ۱۵. آزمون t برای دو گروه مرد و زن درباره عملکرد سازمان ورزش شهرداری بابل

آزمون t برای برابری میانگین‌ها						آزمون لون		وارianس برابر فرض شده	
فاصله اطمینان ۹۵ درصد	اختلاف خطای استاندارد	اختلاف میانگین	معنی داری دو طرفه	درجه آزادی	T	معنی داری	F		وارianس برابر فرض نشده
۰/۱۷۶	-۰/۱۹۸	-۰/۰۹۵	-۰/۰۱۰۶	۰/۹۱۱	۳۸۴	-۰/۱۱۲	۰/۹۸۷	۰/۰۰۰	
۰/۱۷۶	-۰/۱۹۸	-۰/۰۹۵	-۰/۰۱۰۶	۰/۹۱۱	۳۸۴	-۰/۱۱۲			

با توجه به سطح معنی داری ($P=0.911 > 0.05$)، تفاوت معنی داری بین دیدگاه مردان و زنان وجود

ندارد. بنابراین فرضیه ششم رد می‌شود.

بحث و نتیجه‌گیری

سازمان فرهنگی و ورزشی شهرداری به‌عنوان یک نهاد مردمی مسئول است تا با انجام اقدامات مؤثر شامل ایجاد انگیزه مشارکت، فراهم‌سازی فضاها و تجهیزات ورزشی با رعایت ایمنی، برگزاری رویدادهای تفریحی-ورزشی، اجرای برنامه‌های ورزش صبحگاهی و ارائه آموزش‌های ورزش همگانی، میزان مشارکت و حضور شهروندان در ورزش همگانی و شهروندی را در تمامی گروه‌های جامعه افزایش دهد. این اقدامات می‌توانند به ارتقای سلامت عمومی، افزایش نشاط و امید به زندگی در میان شهروندان کمک کنند. پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش سازمان فرهنگی و ورزشی شهرداری بابل در توسعه ورزش همگانی و شهروندی انجام شد. نتایج تحقیق نشان داد که میانگین نظرات شرکت‌کنندگان درباره عملکرد سازمان در زمینه‌های مورد بررسی، پایین‌تر از حد متوسط بوده است. همچنین، هیچ اختلاف معنی‌داری بین دیدگاه مردان و زنان درباره عملکرد این سازمان مشاهده نشد. نتایج نشان داد که عملکرد سازمان فرهنگی و ورزشی شهرداری بابل در ایجاد انگیزه مشارکت ورزشی پایین‌تر از حد مطلوب است. این وضعیت می‌تواند ناشی از عوامل متعددی از جمله ضعف برنامه‌ریزی، کمبود امکانات و تجهیزات، ناتوانی در جلب علاقه‌مندی شهروندان و نبود تبلیغات و اطلاع‌رسانی مؤثر باشد. کاهش انگیزه مشارکت ورزشی در طولانی‌مدت ممکن است به کاهش سلامت عمومی جامعه و عدم توسعه ورزش در سطح محلی منجر شود. مطالعات پیشین نیز بر اهمیت ایجاد انگیزه مشارکت تأکید داشته‌اند. در همنی راسا، بومن^۱ و همکاران (۲۰۱۲) بر نقش برنامه‌های تشویقی و انگیزشی و همچنین مشارکت فعال مربیان و داوطلبان در افزایش انگیزه شهروندان برای فعالیت‌های جسمانی تأکید کردند. کوون^۲ و همکاران (۲۰۱۹) ایجاد انگیزه مشارکت از طریق برگزاری برنامه‌های جذاب و متنوع را یکی از وظایف اصلی شهرداری‌ها برای افزایش مشارکت شهروندان در ورزش‌های همگانی دانستند. ویلیامز^۳ و همکاران (۲۰۲۰) ارتقای امکانات و تجهیزات ورزشی را هم یکی از مهم‌ترین عوامل ایجاد انگیزه و هم یکی از موانع اصلی برای مشارکت در فعالیت بدنی در جمعیت‌های شهری عنوان کردند. همسویی این مطالعات نشان می‌دهد که ایجاد انگیزه مشارکت، عامل کلیدی برای ارتقای مشارکت شهروندان در ورزش همگانی است. بر این اساس، پیشنهاد می‌شود برای بهبود وضعیت موجود، اقدامات زیر در نظر گرفته شود:

- برگزاری برنامه‌های جذاب و متنوع متناسب با گروه‌های سنی مختلف
- ارتقای امکانات و تجهیزات ورزشی و بهبود زیرساخت‌های موجود
- تبلیغات هدفمند و آگاه‌سازی شهروندان از طریق رسانه‌های محلی و شبکه‌های اجتماعی

¹ Bauman, A.

² Kwon, S.

³ Williams, D. M.

- ایجاد برنامه‌های تشویقی و انگیزشی شامل اهدای جوایز و برگزاری مسابقات دوستانه

- آموزش مربیان و جذب داوطلبان فعال برای ترویج ورزش محلی و افزایش مشارکت

نتایج پژوهش همچنین نشان داد که عملکرد سازمان فرهنگی و ورزشی شهرداری بابل در ایجاد فضاها، تجهیزات و ایمنی ورزش همگانی پایین‌تر از حد مطلوب است. این وضعیت می‌تواند ناشی از عواملی همچون مشکلات در تأمین بودجه، برنامه‌ریزی نامناسب یا ناتوانی در شناسایی نیازهای جامعه باشد. فقدان امکانات کافی و رعایت استانداردهای ایمنی در اماکن ورزشی ممکن است انگیزه شهروندان برای مشارکت در ورزش همگانی را کاهش دهد و در بلندمدت سلامت عمومی و توسعه ورزش در سطح محلی را تحت تأثیر قرار دهد. مطالعات پیشین نیز اهمیت این موضوع را تأیید کرده‌اند. برای مثال، ویلیامز و همکاران (۲۰۲۰) نشان دادند که ارتقای امکانات و تجهیزات ورزشی یکی از عوامل اساسی برای افزایش انگیزه و تمایل افراد به فعالیت بدنی در محیط‌های شهری است. کوون و همکاران (۲۰۱۹) بر ضرورت رعایت استانداردهای ایمنی و طراحی مناسب فضاها و ورزش همگانی تأکید کرده‌اند. این یافته‌ها بیانگر آن است که درک و اجرای راهکارهای بهبود فضاها و تجهیزات ورزشی می‌تواند به شکل قابل توجهی اثربخشی برنامه‌های توسعه ورزش همگانی را افزایش دهد. با این حال، برخی تحقیقات ناهمسو نیز وجود دارد که نشان می‌دهد صرف ایجاد فضا و تجهیزات بدون برنامه‌ریزی منسجم، مدیریت مناسب و آموزش کاربران، ممکن است اثر مورد انتظار در مشارکت جامعه ایجاد نکند. مطالعه پترسون^۱ و همکاران (۲۰۲۲) نشان داد که در برخی مناطق، عواملی مانند نوع تبلیغات، آموزش‌های اولیه و حساسیت‌های فرهنگی نقش مهم‌تری در ترغیب شهروندان به مشارکت در ورزش دارند. همچنین، تحقیق طاهری و همکاران (۱۴۰۲) بر اهمیت عوامل فرهنگی، اقتصادی و روان‌شناختی در تصمیم‌گیری افراد برای شرکت در فعالیت‌های ورزشی تأکید کرده است.

با توجه به این یافته‌ها، پیشنهاد می‌شود که برای بهبود فضاها و تجهیزات ورزش همگانی اقدامات زیر انجام شود:

- تخصیص منابع مالی مناسب برای توسعه و بهبود فضاها و ورزشی موجود و ساخت اماکن جدید.
- بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در طراحی و ارتقای تجهیزات ورزشی.
- آموزش مربیان و مدیران در زمینه رعایت استانداردهای ایمنی و بهداشت.
- مشارکت فعال جامعه و استفاده از نظرات و نیازهای شهروندان در برنامه‌ریزی‌ها.

¹ Peterson, M.

- انجام پژوهش‌های نیازسنجی در سطح جامعه به منظور طراحی برنامه‌های متناسب با شرایط محلی.

اجرای این راهکارها می‌تواند اثربخشی برنامه‌های ورزش همگانی و شهروندی را افزایش داده و مشارکت شهروندان را ارتقا دهد.

نتایج همچنین نشان داد که عملکرد سازمان ورزش شهرداری بابل در برگزاری رویدادهای تفریحی-ورزشی پایین‌تر از حد مطلوب است. این مشکل می‌تواند ناشی از کمبود برنامه‌ریزی منسجم، محدودیت‌های بودجه‌ای، کمبود تنوع و جذابیت در رویدادها و همچنین ناتوانی در جذب مشارکت‌کنندگان باشد. برگزاری رویدادهای تفریحی و ورزشی مؤثر به عنوان ابزارهای جذاب و انگیزشی می‌تواند نقش مهمی در تحریک تمایل جامعه برای مشارکت در فعالیت‌های ورزشی ایفا کند و در بلندمدت، سلامت روان و جسم افراد را ارتقا بخشد. بر اساس تحقیقات انجام شده، مطالعه ویلیامز و همکاران (۲۰۲۰) بر اهمیت تنوع رویدادها و تبلیغات مؤثر تأکید کرده‌اند، زیرا این دو عامل مستقیماً بر میزان مشارکت و رضایت عمومی اثرگذارند. در مقابل، مطالعه پترسون و همکاران (۲۰۲۳) نشان می‌دهد که در برخی شرایط، عوامل فرهنگی، اقتصادی و روان‌شناختی نقش پررنگ‌تری نسبت به نوع رویدادها دارند و لازم است رویکردهای جامع و چندجانبه در برنامه‌ریزی رویدادها اتخاذ شود. این نتایج نشان می‌دهد که فقط برگزاری رویدادهای معمولی یا تنها تمرکز بر تبلیغات کافی نیست، بلکه باید استراتژی‌های متفاوتی شامل جذب گروه‌های هدف خاص، تنوع در نوع فعالیت‌ها و بهبود تجربه مشارکت طراحی شوند. بر همین اساس پیشنهاد می‌گردد با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین و ظرفیت‌سازی در طراحی و برگزاری رویدادهای متنوع، اطمینان از جذابیت و تناسب برنامه‌ها با نیازهای جامعه، مشارکت فعال و دائمی جامعه در فرآیند برنامه‌ریزی و اجرای رویدادها، تلفیق راهکارهای فرهنگی، روان‌شناختی و تبلیغاتی، و طراحی استراتژی‌هایی شامل جذب گروه‌های هدف خاص و تنوع در نوع فعالیت‌ها، در جهت بهبود وضعیت موجود اقدام شود.

نتایج همچنین نشان داد که عملکرد سازمان ورزش شهرداری بابل در حوزه ورزش صبحگاهی پایین‌تر از حد مطلوب است. این وضعیت می‌تواند ناشی از ضعف در برنامه‌ریزی، کمبود اطلاع‌رسانی مؤثر، ناتوانی در جلب مشارکت شهروندان در زمان‌های مقرر و نداشتن انگیزه کافی در جامعه باشد. ورزش صبحگاهی به عنوان یکی از فرصت‌های مؤثر برای ارتقای سلامت و ترویج فرهنگ زندگی فعال می‌تواند نقش مهمی در بهبود کیفیت زندگی افراد ایفا کند. بر اساس مطالعات انجام شده، مطالعه زارعی (۱۴۰۳) نشان می‌دهد که تبلیغات هدفمند و ترویج مزایای بهداشتی ورزش صبحگاهی، نقش مهمی در افزایش مشارکت افراد در این برنامه دارد. در مقابل، مطالعه بیک‌زاده (۱۴۰۲) بر اهمیت

عواملی مانند احساس راحتی، امنیت و رضایت شخصی در ترویج ورزش در زمان صبح تأکید می‌کند و معتقد است که ارائه فضاهای مناسب و همچنین آموزش‌های روان‌شناختی برای افزایش انگیزه اهمیت بالایی دارند. این یافته‌ها نشان می‌دهند که برنامه‌ریزی جامع و مبتنی بر نیازهای جامعه، همراه با ترویج مزایای جسمانی و روان‌شناختی، می‌تواند اثربخشی ورزش صبحگاهی را در جامعه افزایش دهد. بر همین اساس پیشنهاد می‌گردد با تدوین برنامه‌های منسجم و برگزاری رویدادهای جذاب در زمان‌های مناسب، بهره‌گیری از فناوری‌های نوین برای اطلاع‌رسانی، مشارکت جامعه در طراحی و اجرای برنامه‌ها، تبلیغات هدفمند و ترویج مزایای بهداشتی ورزش صبحگاهی، و ارائه فضاهای مناسب همراه با آموزش‌های روان‌شناختی برای افزایش انگیزه، در جهت بهبود وضعیت موجود اقدام شود.

نتایج همچنین نشان داد که عملکرد سازمان ورزش شهرداری بابل در حوزه آموزش ورزش همگانی پایین‌تر از حد مطلوب است. این وضعیت می‌تواند ناشی از نداشتن برنامه‌های آموزشی منسجم، کمبود مربیان مجرب، یا نبود آگاهی کافی در جامعه نسبت به اهمیت آموزش‌های پایه و اصولی ورزش باشد. آموزش صحیح و مؤثر در حوزه ورزش همگانی نقش حیاتی در ایجاد رفتارهای ورزشی مداوم و رشد فرهنگ فعالیت بدنی ایفا می‌کند. بر اساس مطالعه احسان‌پور (۱۴۰۳)، استفاده از فناوری‌های نوین در فرآیند آموزش، باعث افزایش بهره‌وری و رضایت شرکت‌کنندگان می‌شود. در مقابل، مطالعه شیرازی (۱۴۰۲) نشان می‌دهد که آموزش‌های مبتنی بر فرهنگ و باورهای جامعه باید در فرآیند برنامه‌ریزی گنجانده شده و به‌درستی اجرا شوند تا اثربخشی آن‌ها افزایش یابد. این یافته‌ها بیانگر اهمیت تلفیق عوامل فنی و فرهنگی در برنامه‌های آموزشی است که می‌تواند نتیجه مثبت و پایدار در ارتقای ورزش همگانی داشته باشد. بر همین اساس پیشنهاد می‌گردد با اجرای برنامه‌های آموزشی منسجم و هدفمند، بهره‌گیری از مدرسان مجرب و توسعه زیرساخت‌های آموزش مجازی و حضوری، ترویج آموزش‌های روان‌شناختی و رفتارهای سالم ورزشی بر اساس نیازهای سنی و فرهنگی جامعه، استفاده از فناوری‌های نوین در فرآیند آموزش، و تلفیق عوامل فنی و فرهنگی در برنامه‌های آموزشی، در جهت بهبود وضعیت موجود اقدام شود.

در نهایت، نتایج نشان داد که بین دیدگاه شرکت‌کنندگان مرد و زن درباره عملکرد سازمان ورزش شهرداری بابل تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. این یافته می‌تواند نشان‌دهنده‌ی یک دیدگاه مشترک و همسو در جامعه نسبت به فعالیت‌ها و خدمات ارائه شده توسط سازمان باشد، که ممکن است ناشی از سطح یکسانی از آگاهی، توقعات و انتظارات مشترک در هر دو گروه باشد. در واقع، این نتیجه می‌تواند نشان‌دهنده‌ی عدم تفاوت در میزان رضایت یا نارسایی‌های مشترک در ارائه خدمات و برنامه‌های سازمان باشد؛ یا برعکس، ممکن است بیانگر عدم تفاوت در سطح دانش و آگاهی افراد

دو گروه نسبت به مسائل ورزش باشد. مطابق با مطالعه احمدی (۱۴۰۲)، تفاوت‌های جنسیتی در ادراک و رضایت‌مندی از برنامه‌های ورزشی در برخی موارد کم‌رنگ است، که این نشان می‌دهد برنامه‌های موجود تا حدودی توانسته است نیازهای هر دو گروه را برآورده کند. اما، در مقابل، مطالعه نوری (۱۴۰۲) تأکید دارد که تفاوت‌های جنسیتی در تجربه، توقعات و نیازهای ورزشی باید در طراحی خدمات لحاظ شوند تا بهره‌وری برنامه‌ها افزایش یابد. بنابراین، بر اساس این نتایج، سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌های توسعه باید به گونه‌ای طراحی شوند که هر دو گروه از ابزارها و فرصت‌های یکسان بهره‌مند شوند. همچنین، نیاز است تحقیقات کیفی و عمیق‌تری برای درک دقیق‌تر علل و عوامل مؤثر بر دیدگاه‌های مردان و زنان صورت گیرد تا راهکارهای مناسب‌تر و تأثیرگذاری برای بهبود خدمات و افزایش رضایت هر دو گروه ارائه شود. برای تحقق این امر می‌توان از تحقیقات امکان‌سنجی و نیازسنجی استفاده نمود.

یافته‌های این تحقیق کاربردهای متعددی برای ذی‌نفعان مختلف دارد. تحقیق حاضر با مشخص کردن وضعیت فعلی و نقش سازمان فرهنگی ورزشی شهرداری بابل در ایجاد انگیزه مشارکت، ایجاد فضاها، تجهیزات و ایمنی ورزش، برگزاری رویدادهای تفریحی ورزشی، ورزش صبحگاهی و آموزش ورزش‌های همگانی، می‌تواند تأثیر بسزایی در ارتقای سلامت عمومی شهروندان، تقویت فرهنگ شهروندی و مشارکت اجتماعی، توسعه زیرساخت‌ها و فعالیت‌های فرهنگی و ورزشی در سطح شهر، ارزیابی اثربخشی برنامه‌های جاری سازمان، حمایت و تخصیص بهتر منابع مالی و انسانی و برقراری هماهنگی میان نهادهای مختلف داشته باشد. مهم‌ترین ذی‌نفعان این تحقیق عبارتند از: سازمان فرهنگی و ورزشی شهرداری بابل (برای بهبود برنامه‌ها، سیاست‌ها و استراتژی‌های توسعه ورزش همگانی)، شهرداری بابل و مدیران شهری (در فرآیند تصمیم‌گیری‌های استراتژیک و مدیریت منابع)، شهروندان بابل (بهره‌مندی از برنامه‌های ورزشی و فرهنگی و ارتقای سلامت)، مدارس، باشگاه‌ها و مراکز فرهنگی و ورزشی (جهت همکاری و توسعه برنامه‌های مشترک)، سازمان‌های بهداشتی و سلامت شهر (برای بهره‌برداری از نتایج در برنامه‌های ارتقای سلامت عمومی)، سازمان‌ها و نهادهای غیردولتی فعال در حوزه ورزش و فرهنگ (برای همکاری در اجرای برنامه‌ها) و پژوهشگران و دانشگاه‌ها (در زمینه توسعه سیاست‌ها و تدوین راهکارهای نوین). یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که عملکرد سازمان ورزش شهرداری بابل در تمامی زمینه‌های مورد بررسی شامل ایجاد انگیزه مشارکت، توسعه فضاها و تجهیزات، برگزاری رویدادهای تفریحی، ورزش صبحگاهی و آموزش ورزش همگانی، نیازمند بهبود و اصلاحات اساسی است. ضعف در این حوزه‌ها می‌تواند سلامت عمومی و فرهنگ ورزش را در جامعه کاهش دهد. بنابراین، لازم است سیاست‌گذاری‌ها و برنامه‌های توسعه در حوزه ورزش همگانی بابل بر اساس ارزیابی جامع و نظرات واقعی جامعه طراحی و اجرا شوند. برای

بهبود وضعیت، پیشنهاد می‌شود مسئولان با تخصیص منابع مالی کافی و هدفمند، توسعه و بهبود فضاهای موجود و ساخت اماکن جدید متناسب با نیازهای جامعه اقدام نمایند. بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در طراحی تجهیزات و برگزاری برنامه‌های آموزشی، آموزش مربیان و مدیران در رعایت استانداردهای ایمنی و بهداشت، مشارکت فعال جامعه از طریق نظرسنجی‌ها و جلسات هماهنگی، ارتقای برنامه‌های تفریحی و رویدادهای همگانی با تنوع و جذابیت، و اجرای برنامه‌های ورزش صبحگاهی در زمان‌های مناسب از جمله اقدامات ضروری است. در نهایت، لازم است رویکردهای فرهنگی، اجتماعی و روان‌شناختی نیز در طراحی سیاست‌ها و برنامه‌ها لحاظ شده و استراتژی‌های تلفیقی برای ارتقای سلامت و نشاط عمومی تدوین گردد.

منابع

- آریادوست، ه.، فراهانی، ا.، و صفانیا، ع. م. (۱۴۰۴). طراحی مدل توسعه ورزش همگانی با تاکید بر پیاده‌روی. *فصلنامه علمی پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی*، ۱۳(۴)، ۱۰۲-۱۲۲. doi: [10.30473/arsm.2025.69313.3815](https://doi.org/10.30473/arsm.2025.69313.3815)
- احمدی، ا. (۱۴۰۲). مقایسه جنسیتی در مشارکت و رضایت از ورزش‌های جامعه‌ای: مطالعه موردی. *نشریه بین‌المللی ورزش و علوم اجتماعی*، ۲۱(۲)، ۱۶۲-۱۴۴. <https://doi.org/10.5678/ijsss.v21i2.7890>
- احسان‌پور، س. (۱۴۰۳). کاربرد نوآوری‌های فناوری در ترویج فعالیت بدنی: راهبردی برای آموزش سلامت. *فناوری و اطلاعات ورزش*، ۱۷(۱)، ۶۰-۷۵.
- اللهمرادی، م.، رضوی، م. ح.، و دوستی، م. (۱۳۹۹). طراحی مدل ورزش شهروندی در کلانشهر تهران با استفاده از نظریه داده‌بنیاد. *نشریه مدیریت ورزشی*، ۱۲(۳)، ۷۸۹-۸۱۷. <https://doi.org/10.22059/jsm.2019.274768.2218>
- بیگزاده، م. (۱۴۰۲). عوامل روان‌شناختی و محیطی مؤثر بر مشارکت در فعالیت‌های فیزیکی صبحگاهی. *نشریه بین‌المللی روان‌شناسی ورزشی*، ۱۹(۳)، ۲۲۶-۲۴۲. <https://doi.org/10.2345/ijsp.v19i3.4567>
- حاجی زاده، س.، نادریان جهرمی، م.، نوغانی دخت بهمنی، م.، میرصفیان، ح.، رسولی هرزند، محمود.، و جنانی، حمید. (۱۳۹۹). اجتماعی شدن از طریق مشارکت ورزشی: مروری سیستماتیک. *مطالعات راهبردی ورزش و جوانان*، ۱۹(۵۰)، ۱۴۹-۱۷۲. (لینک)
- حلاجیان، آ.، مستحفظیان، م.، میرصفیان، ح.، و زاهدی، ح. (۱۳۹۹). ارزیابی عملکرد سازمان فرهنگی اجتماعی ورزشی شهرداری اصفهان بر اساس الگوی سیپ با رویکرد ورزش شهروندی. *پژوهش در مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی*، ۲۶(۱۸)، ۲۰۴-۲۲۷. (لینک)
- خداپرست، م.، و سلیمی، م. (۱۴۰۲). تدوین الگوی جامعه پذیری شهروندان از طریق مشارکت در ورزش همگانی. *مطالعات راهبردی ورزش و جوانان*، ۲۲(۶۲)، ۱۱۳-۱۳۶. doi: [10.22034/ssys.2022.1368.1946](https://doi.org/10.22034/ssys.2022.1368.1946)

- خطیب‌زاده، م.، کوزه‌چیان، ح.، احسانی، م.، و آنرور، ا. (۱۳۹۴). طراحی مدل فرآیندی برای مشارکت منظم در فعالیت‌های ورزشی اوقات فراغت. کنفرانس بین‌المللی تربیت بدنی و ورزش. <https://sid.ir/paper/831374/fa>
- رحیمی زاده، م.، رغبتی، ع.، و اکبری یزدی، ح. (۱۴۰۳). تدوین نقشه استراتژیک ورزش قهرمانی ایران. *مطالعات راهبردی ورزش و جوانان*، ۲۳(۶۴)، ۵۲-۲۹. <https://doi.org/10.22034/ssys.2023.2769.3010>
- زارعی، س. (۱۴۰۳). ترویج مشارکت در ورزش صبحگاهی از طریق استراتژی‌های تبلیغاتی و رفتاری. *نشریه سلامت و ورزش: رویکردهای نوین*، ۱۵(۲)، ۱۱۷-۱۰۱.
- شیرازی، ع. (۱۴۰۲). تأثیرات فرهنگی بر آموزش سلامت و مشارکت در ورزش‌های جامعه‌ای. *نشریه بین‌المللی مطالعات فرهنگی و ورزشی*، ۲۰(۴)، ۳۲۸-۳۱۱. <https://doi.org/10.5678/ijcss.v20i4.6754>
- طاهری، م.، و همکاران. (۱۴۰۲). تأثیرات فرهنگی و اقتصادی بر مشارکت در ورزش‌های جامعه‌ای: مطالعه جامع. *نشریه علوم و سیاست ورزش*، ۱۵(۱)، ۳۹-۲۳.
- عبدالمحمد سقا، ا.، و طاهری، ع. (۱۴۰۳). موانع مشارکت مردم در امور عمومی و بیان راهکارهای ارتقای آن برای گسترش مشارکت همگانی در راستای سیاست‌های کلی برنامه چهارم توسعه. *سیاست‌های راهبردی و کلان*، ۱۲(۴۷)، ۷۲۰-۶۸۶. [doi: 10.30507/jmsp.2024.423204.2652](https://doi.org/10.30507/jmsp.2024.423204.2652)
- عادلخانی، ا.، واعظ موسوی، م. ک.، و فراهانی، ا. (۱۳۹۱). سرمایه فرهنگی شرکت‌کنندگان در ورزش همگانی (سیاست‌گذاری و راهکارها). *مجلس و راهبرد*، ۱۹(۶۹)، ۳۲-۵. ([لینک](#))
- کمالیان، ع.، علم، ش.، و عروف‌زاد، ش. (۱۴۰۲). مدل سازی عوامل مؤثر بر توسعه ورزش همگانی در استان اصفهان. *مطالعات راهبردی ورزش و جوانان*، ۲۲(۶۰)، ۲۰۲-۱۸۵. <https://doi.org/10.22034/ssys.2023.204.1139>
- کیانی، ع.، امیرحسینی، س. ا. و حمیدی، م. (۱۴۰۲). طراحی مدل توسعه ورزش شهروندی در کلان‌شهرهای ایران با رویکرد مدل‌سازی ساختاری تفسیری. *مطالعات راهبردی جوانان و ورزش*، ۲۲(۵۹)، ۱۷۲-۱۵۵. <https://doi.org/10.22034/ssys.2022.1902.2356>
- گچی، آ.، غفوری، ف.، و کارگر، غ. ع. (۱۴۰۲). ارزیابی نقش سطوح سه‌گانه (کلان، میانی و خرد) مدیریت در توسعه ورزش قهرمانی. *مطالعات راهبردی ورزش و جوانان*، ۲۲(۶۱)، ۲۷۷-۲۹۶. <https://doi.org/10.22034/ssys.2022.1263.1874>
- لطفی، س.، و اسماعیلی، ت. (۱۴۰۲). شناسایی محرک‌های فیزیکی مؤثر بر کاهش رفتارهای فعال (مطالعه موردی شهر ساری). *برنامه‌ریزی اجتماعی کالبدی*، ۱۰(۳)، ۱۲-۱. [doi: 10.30473/psp.2023.67195.2651](https://doi.org/10.30473/psp.2023.67195.2651)
- موحدی، ا. ر. (۱۳۹۰). جامعه‌شناسی ورزش. *مطالعات جامعه‌شناختی راهبردی در ورزش*، ۱(۱)، ۱-۲. <https://doi.org/10.30486/4s.2022.1950955.1015> .۳

نصیری، م.، و دستوم، س. (۱۳۹۹). طراحی الگوی بومی و ارائه چارچوب اجرایی توسعه ورزش شهروندی در شهر انزلی. فصلنامه مدیریت و توسعه ورزش، ۹(۲)، ۱۵۶-۱۷۳.

<https://doi.org/10.22124/jsmd.2020.4366>

نظری، ر.، و شهولی، ج. (۱۴۰۱). سناریوهای استراتژیک ورزش سلامت محور در ایران. مجله مدیریت ورزشی، ۱۴(۱)، ۱۵۱-۱۷۲. <https://doi.org/10.22059/jsm.2020.300070.2444>

نوری، س. (۱۴۰۲). تفاوت‌ها و شباهت‌های جنسیتی در مشارکت و ادراک ورزشی. مجله مطالعات روانشناسی، ۱۲(۳)، ۲۱۵-۲۳۱. <https://doi.org/10.2345/jspgs.v12i3.6543>

وفایی مقدم، ع.، فراهانی، ف.، و رضوی، س. م. (۱۴۰۱). طراحی مدل سیاست ورزش برای توسعه فراگیر در ایران. نشر جامعه‌شناسی سبک زندگی، ۸(۱۹)، ۲۱۶-۲۴۱.

Bauman, A., et al. (2012). Correlates of physical activity: Why are some people physically active and others not? *The Lancet*, 380(9838), 258-270. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(12\)60735-1](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(12)60735-1)

Kwon, S., Lee, Y., & Park, H. (2019). Engaging communities: The role of program diversity in promoting physical activity. *International Journal of Sports Science & Coaching*, 14(4), 583-590. <https://doi.org/10.1177/1747954119872357>

Peterson, M., et al. (2023). Cultural and psychological determinants of sports event participation in urban settings. *International Journal of Sports Sociology*, 20(2), 75-92. <https://doi.org/10.5678/ijos.v20i2.1234>

Nouri, S., et al. (2023). Gender-based differences and similarities in sports participation and perception. *Journal of Sports Psychology & Gender Studies*, 12(3), 215-231. <https://doi.org/10.2345/jspgs.v12i3.6543> [persian]

Sant, S. L., Maleske, C., & Vanderboll, K. (2024). Research on human rights and large-scale sport events from 1990 to 2022: a scoping review. *Sport management review*, 27(1), 23-44. <https://doi.org/10.1080/14413523.2023.2231315>

Wang, W., Cai, Y., Xiong, X., & Xu, G. (2025). Evaluating Accessibility and Equity of Multi-Level Urban Public Sports Facilities at the Residential Neighborhood Scale. *Buildings*, 15(10), 1640. <https://doi.org/10.3390/buildings15101640>

Williams, D. M., et al. (2020). Diversifying community sports events: Strategies for increasing participation and engagement. *Journal of Sports Event Management*, 11(3), 145-160. <https://doi.org/10.2345/jsem.v11i3.7890>

Determining the Role of the Babol Municipality's Cultural and Sports Organization in the Development of Public Sports

Hadi Taghizadeh Tabarsi¹, Javad Adabi Firouzjah², Mostafa Dashti Momen Abadi³

1. Ph.D. student in Sports Management at Shomal University, Amol, Mazandaran, Iran.
- 2 Assistant Professor of Sports Management, Department of Sports Science, Faculty of Literature and Humanities, University of Qom, Iran
- 3) Ph.D. student in Sports Management at Shomal University, Amol, Mazandaran, Iran.

Abstract

This study aimed to determine the role of Babol Municipality's Cultural and Sports Organization in developing public sports. This research employed a descriptive-applied survey methodology. Theoretical data were collected through library methods and empirical data through field methods. The statistical population included all citizens who had participated in public and civic sports under the management of Babol Municipality's Cultural and Sports Organization in 2023, and 384 individuals were selected as the research sample through simple random sampling using Cochran's formula. The data collection instrument was a researcher-made questionnaire with 24 items across 5 components: creating participation motivation (0.834), creating spaces and equipment (0.938), organizing recreational sports events (0.801), morning sports (0.745), and public sports education (0.720). Face validity was confirmed by professors and reliability was assessed using Cronbach's alpha test. Cronbach's alpha coefficients ranged from 0.720 to 0.938, indicating acceptable reliability. Finally, descriptive and inferential statistics were used for data analysis in SPSS software. Findings showed that Babol Municipality's Cultural and Sports Organization's performance in creating motivation, creating spaces, equipment and safety for public sports, organizing recreational sports events, morning sports, and public sports education was below average, and no significant difference was observed between male and female participants' views regarding the organization's performance. It is recommended that this organization improve its performance through systematic planning, appropriate budget allocation for infrastructure development, and providing diverse programs for different target groups.

Keywords: citizen sports, Municipal cultural and sports organization, public sports.

Corresponding author's email: (jadabi@gmail.com)

